

ИСТРАЖИВАЊЕ НАСИЉА У ПОРОДИЦИ 2004./2005.године

Према истраживању насиља у породици обављеном током 2005. године, чију су основу чинили правноснажно окончани предмети код свих органа за прекршаје у Републици Србији за 2003. годину, прекршаја из области јавног реда и мира са елементима насиља у породици било је 6048. Колико је таквих ситуација (догађаја) у 2006. години немогуће је прецизно рећи, али је број реално или повећан или приближно исти, с обзиром да је кроз нови Породични закон дата могућност жртвама насиља да заштиту остваре и на други начин-обраћањем редовном суду.

Чињеница је међутим да је проблем насиља у породици свеједно изразито распрострањен и јасно изражен, што подразумева потребу да се о њему јавно говори и изнађу начини за сузбијање ове појаве како на формалноправном тако и на општедруштвеном нивоу. То подразумева снажно ангажовање носилаца власти на појачавању правних инструмената и превентивних мера, посебно кроз едукацију оних који насиље трпе, сто су најчешће жене и деца, али и едукацију запослених у службама и институцијама које се у свом раду са насиљем сусрећу - полицији, центрима за социјални рад, судству, здравственим и образовним установама. Свакако да је у томе јако важна и међусобна координација, сарадња и међусобна подршка ових органа. Истраживање које је циљ овог пројекта требало би да поново укаже управо на озбиљност, ако не и на драматичност изнетог проблема.

Циљеви пројекта

1. Основни циљ пројекта је свеобухватно (по унапред утврђеним параметрима) истраживање присутности проблема насиља у породици на подручју целе Србије, за 2004/05 годину, а кроз предмете окончане у прекршајним поступцима. Циљ је и истраживање распрострањености насиља које се догодило и пријављено надлежним државним органима (полицији) а из одређених разлога није процесуирано (овај циљ се може остварити само у сарадњи са органима унутрашњих послова). Поређењем ових резултата са подацима добијеним у истраживању обављеном 2005. године добиће се први пут и поуздана слика о томе да ли насиље у породици има тенденцију раста или не
2. Поновно давање препорука за стварање јединствене базе података за подручје целе Србије и систематско статистичко праћење ове појаве (и у полицијском поступању, у кривичном и у прекршајном поступку)
3. Формулисање препорука за рад судства и полиције те њихову међусобну сарадњу у области препознавања проблема и евентуалних смерница полицији за њихово практично поступање
4. Покушај да се на законодавну власт још више утиче у погледу заштите жртава насиља

Извесни резултати су: број насилних ситуација које су се догодиле у кругу породице а представљају нарушавање јавног реда и мира окончано кроз предмете у прекршајним поступцима, број извршилаца и жртава, анализа параметара за сваку

од ових категорија, поређење показатеља из 2003. са показатељима из 2004/05, (по јединицама локалне самоуправе, регионима и на нивоу Србије, полу, старости, односу према жртви односно извршиоцу, етничкој припадности итд.), број насилних ситуација које су пријављене полицији а нису ушле у судски поступак.

Бенефиције

Примарну корист од пројекта има стручна и остала јавност, али и сви државни органи и институције које се баве проблемом насиља у породици у споредној или мањој мери. Циљна група су и судије за прекршаје, посебно с обзиром на цињеницу да од 2007. године органи за прекршаје улазе у систем судова а тиме и могућу другачију организацију рада. Индиректну корист од пројекта свакако имају жртве насиља у смислу охрабрења и веровања да се на решавању овог проблема ради.

Стратегија и имплементациони план

Пројекат се односи на истраживање прекршаја са елементима насиља у породици за 2004/05 годину кроз предмете који су правноснажно окончани у прекршајним поступцима. Због тога се мора и може спровести једино непосредним увидом у предмете, што подразумева директан ангажман судија у чијим органима се ти предмети налазе. Фазе истраживања су:

- припрема пројекта
- истраживање по свим органима (судовима) за прекршаје (јединице локалне самоуправе), регионима, и збирно за целу Србију
- радни састанак у вези са истраживањем
- сачињавање извештаја-резултата-истраживања, штампање материјала, округли сто-конференција
- евалуација пројекта

Припрема пројекта

Припрема пројекта траје 1 месец (август или септембар 2006. године, по добијању средстава). У овој фази ће се одредити судије које учествују у пројекту истраживања, дата упутства о начину на које оно треба да буде обављено и одређени рокови до којих се извештаји морају израдити и предати координатору пројекта.

Истраживање

1. Истраживање на нивоу општина траје 3 месеца (почев од првог месеца након којег буду одобрена средства), на нивоу региона 1 месец, збирни приказ 1 месец (јануар или фебруар месец 2007. године - укупно пројекат траје 6 месеци). У овој фази извршиће се обрада предмета са елементом насиља у породици (чл. 6 ст. 1, 2 и 3 и чл. 12 Закона о јавном реду миру) понаособ, вађење података по унапред одређеним параметрима чији изглед

- даје координатор пројекта, њихово прослеђивање судијама задуженим за давање збирног извештаја испред већа за прекршаје-региона и сумирање података са аналитичким приказом
2. Радни састанак у вези са истраживањем је месец децембар 2006. или јануар 2007. године. У четвртом месецу истраживања радни тим од 11 судија (регионални координатори) из сваког већа за прекршаје сачиниће збирне статистичке и кратке аналитичке извештаје из својих региона, и на радном састанку извршити обједињавање података предајом координатору пројекта
  3. У наредних месец дана од дана пријема свих података (шести месец од почетка пројекта) координатор је дужан да изради комплетан извештај са аналитичким приказом уочених карактеристика, евентуалних одступања итд. У истом месецу или најкасније 7 месеци од времена отпочињања пројекта извршиће се штампање материјала и резултати презентирати јавности

Извршиоци пројекта су: координатор пројекта-судија, радно време 10 сати недељно, 40 сати месечно. Обавезе: организација рада, контактирање и договор са истраживачима, надгледање, писање збирног извештаја о истраживању за подручје целе Републике, писање наративног и финансијског извештаја по окончању пројекта. Асистенти на пројекту истраживања: судије по органима за прекршаје понаособ.

Обавезе су: преглед предмета, сачињавање основних извештаја по општинама. Регионални асистенти (по један) за подручје већа за прекршаје, укупно 10, са обавезом сачињавања збирног извештаја по регионима. Радно време ће зависити од материјала који је потребно прегледати.

Мониторинг и евалуција

У току пројекта и по његовом окончању остварити контакт са представницима државних органа и институција, невладиним организацијама, полицијом, тужилаштвом. Организовати конференцију-округли сто, и кроз штампане материјале заинтересовати све медије односно ширу јавност. Свакако укључити препоруке организације која је пројекат помогла. Након 3 месеца спровести анкету о ефектима истраживања.